

Utenriksdepartementet
PB 8114 dep.
0030 Oslo

ForUMs innspill til statsbudsjettet 2022

Forum for utvikling og miljø (ForUM), et nettverk av 50 norske sivilsamfunnsorganisasjoner, vil med dette presentere for departementet våre forslag til prioriteringer i arbeidet med statsbudsjett for 2022.

Klimabistand

Det er de fattigste i de fattige landene som merker klimaendringene mest, samtidig som det er disse som har forurenset minst. Norge er gjennom Parisavtalen og FNs klimakonvensjon forpliktet til å bidra til klimatiltak i fattige land. Målet er at de utviklede landene skal mobilisere 100 milliarder dollar årlig. I tillegg til dette anslår UNEP at behovet for finansiering bare av tilpasningstiltak i 2030 vil være opp mot 300 milliarder dollar årlig.

Norges må bidra ut ifra de skadene vi gjennom årevis med store klimagassutslipp har påført fattige land og ut ifra vår kapasitet til å bidra. I [ForUM-rapporten «Norway's Fair Share»](#) anslås det at Norge må bidra med utslippskutt utenfor egne landegrenser tilsvarende 198 millioner tonn CO₂, noe som vil koste 65 milliarder kroner (50 milliarder i utslippskutt, 15 milliarder i tilpasning) hvert år fram til 2030.

Vi vil påpeke at det nye fornybarfondet for grønne investeringer i utviklingsland som skal være ferdig første halvår 2021 må komme i tillegg til, ikke på bekostning av Det grønne klimafondet.

ForUM ber om at:

- 65 milliarder kroner til klimafinansiering og forebygging for å støtte fattige land i å håndtere klimaendringene

For å sikre innbetjening av midlene foreslår ForUM følgende tiltak, hentet fra Kirkens Nødhjelps rapport [“How Norway can deliver its fair share of international climate finance”](#):

- Ved å øke CO₂-avgiften til 1500 kr/tonn i 2030, i kombinasjon med å halvere deler av de grønne subsidieordningene, vil det kunne genereres om lag 30 milliarder kroner, hvorav 16 mrd er friske midler
- Avvikles overavskrivningene i petroleumsinvesteringene kan 15 milliarder spares
- Innføres en klimaavgift på produksjonen av olje på 500 kr/tonn vil det kunne genereres 5-6 milliarder kroner netto årlig
- En innføring av et klimaelement i merverdiavgiften på ett prosentpoeng økning vil generere 17 milliarder kroner årlig

- Dersom det er behov, kan ytterligere finansiering fra statens pensjonsfond utland innenfor rammene av handlingsregelen

Bærekraftige matsystemer

Hvordan maten produseres, distribueres og forbrukes påvirker ikke bare tilgangen til mat og folkehelsen, men også klimaet og naturen. I 2020 har matsikkerheten blitt ytterligere svekket som følge av koronapandemien, krig og klimaendringer. Det anslås at nærmere en milliard mennesker vil lide av sult og underernæring i løpet av 2020. Ifølge FN produseres det nok mat til å brødfø verdens befolkning. Utfordringen er skjevfordeling og matkasting.

Klimaendringer, sykdom og naturødeleggelse kan på sikt også true norsk matsikkerhet. Det norske matsystemet henger sammen med det internasjonale og påvirker flere av bærekraftsmålene. Derfor må disse sees i sammenheng også i arbeidet med norsk landbruksproduksjon.

ForUM ber om at:

- Departementet legger frem en videre økonomisk opptrapping av satsningen på bærekraftige matsystemer
- Departementet tydeliggjør hvor mye som brukes på implementering av planen for bærekraftige matsystemer, hvor midlene tas fra i bistandsbudsjettet, sikre sporbarhet av de regionale bevilgningene og hvordan helheten ivaretas i prosjektene

Vennlig hilsen

Kathrine Sund-Henriksen

Daglig leder i ForUM

